DREPTUL LA OPINIE

MAFIA ȘI SEPARATISMUL

ÎN SFIRȘIT, am aflat pentru ce se zbat acei care vor să ne împartă pămîntul sfînt moștenit de la străbuni. Sub masca unor interese de apărare a drepturilor omului aceștia urmăresc interesele lor personale. De la un vechi lucrător de partid am aflat, cum în Tiraspol mafia a apărut ca «instrument» al unor forțe economice și politice bine determinate, cum a izbutit să-și facă loc în procesul restructurării, devenind, în cele din urmă, ea însăși o «forță» opusă celor care i-au dat naștere. Între mafia din Tiraspol și foștii mari demnitari din republică există legătură. Mafia din republica noastră nu e un fenomen pur local, ci o parte a acestei mișcări, dirijată de undeva «de sus». La noi ea și-a făcut cuib fără pericol de a fi distrus. La început cei de la cîrmă au cîștigat simpatia unor oameni derutați. Apoi a pătruns și în rîndurile găgăuzilor. Acum, ca un cancer a pus stăpînire pe întreaga viață economică, socială și politică a două teritorii, pe care le vor rupte din trupul Moldovei. Conducătorii de partid din Tiraspol, Bender, Rîbnița, Comrat au dus (și duc) casă bună cu mafia, atît de bună, încît... nu-i greu să înțelegem, cum primul secretar al comitetului orășenesc de partid din Tiraspol a ajuns diplomat. El și-a făcut lucrul, iar drept recompensă, poftim, este aranjat ambasador într-o țară din Africa. Cum se explică această nouă putere a mafiei, această îmbinare unică între crimă și impunitate? Mafia s-a orientat în mod firesc spre sprijinirea partidului comunist și a organizației reacționare «Edinstvo». În cele din urmă, simpatiile mafiei se îndreaptă spre cercurile separatiștilor.

Crearea unor republici aparte este numai un pretext foarte comod mafioților de a avea mînă liberă pentru afaceri. Cînd nu le va reuși separatismul, își vor lua tălpășița, vor pleca în Rusia lor plini de bani, jefuiți de la bieții oameni muncitori din Moldova. Astfel, o gașcă de teroriști, unii veniți de prin închisori, alții izgoniți de colective, cei mai mulți, însă, mînați de setea alcoolului, împart totul în dreapta și în stînga, încearcă să împartă chiar și ceea ce nu se poate împărți — teritoriul republicii.

Mafioții și separatiștii nu sînt controlați de nimeni. Ei își permit totul. Și nimeni nu plesnește răul între ochi. S-au adunat în jurul sfintelor noastre bunuri, se înghesuie și se îmbrîncesc unii pe alții, ca și cîinii de la un stîrv. Le aruncă cîte un os și muncitorilor rusofoni, care-i susțin la mitinguri, la referendumuri. Un ciolan de ros — aceasta-i formula crudă și ordinară a frămîntării și luptei pentru existență în țara noastră. Iată unde am ajuns, tot mergînd «vertiginos» spre comunism.

S-au năpustit ca niște hiene asupra unui popor blajin și îndurător din cale-afară. În acaparare de bani, de bunuri se închele toate gîndurile, toată simțirea și toate planurile lor. Pentru toate celelalte lucruri nervii lor, inimile lor și creierii lor sînt de piatră.

Mafioții sînt cinici și obraznici. Ei își fac de cap. Întreține cu băutură echipe de bătăuși și «agenți» plătiți, care nu fac nimic altceva decît umblă prin sate, colective, năucindu-i pe oameni cu minciuni și născociri. Vor izbuti ori nu să aibă autonomie — aceasta puțin îi interesează. Ei își fac lucrul lor. Dispun de întreprinderile industriale ca de ale lor proprii. Expediază producția unde vor, cu un preț pe care numai ei îl știu. Lucrătorii din ministere sînt bruftuluiți, controlorii — bruscați. În general, tuturor responsabililor din ministere li se interzice accesul la întreprinderi, unități comerciale. În așa-zisa Transnistrie, precum și în așa-zisa Găgăuzie, s-a creat o situație că fură nu numai mafioții și separatiștii, ci și directorii de întreprinderi, contabilii, vînzătorii. Mai pe scurt, în această apă tulbure pescuiesc toți.

Așadar, Tiraspolul a devenit din nou capitală — capitala mafiei din Moldova. Acest oraș este învăluit de mister. Acum nimeni din conducerea republicii nu mai poate pătrunde în acest oraș spre străzile căruia dau tainice ferestre și asupra cărora apasă povara unei vieți ascunse și zăvorîte într-un timp oprit în loc în chip dramatic. Nimeni nu îndrăznește să pună piciorul în acest oraș. El se află sub conducerea mafiei. Același lucru se întîmplă și în Găgăuzia. Acolo i-au interzis să intre chiar și Președintelui Sovietului Suprem al republicii Dnul Moșanu.

Între mafioți și organizațiile de partid orășenești și raionale, Sovietele orășenești și raionale de deputați ai poporului (cu excepția unora) s-a ajuns la forme de colaborare politică fățișă. Ziarele «Dnestrovskaia pravda» și «Pobeda» îi elogiază pe mafioții care împiedică statul să-și exercite puterea.

Membrii mafiei nu se tem de justiție. Ei reacționează zgomotos de fiecare dată cînd văd că presa este pe cale să trezească conștiința oamenilor onești. Temîndu-se ca vălul secretului să nu fie înlăturat și să dea la iveală fapte și crime ignorate de fricoasa noastră justiție, dar cunoscute de populație, mafioții intervin energic, punînd în circulație zicala «Cine e orb, surd și tace, trăiește o sută de ani în pace».

În Transnistria și în sudul republicii mafia și-a asumat rolul de instrument de ordine, deoarece aici statul este absent sau nu dispune de forțe suficiente. Au fost astfel create «state în stat», iar forța lor criminală împiedică statul legal să-și exercite funcțiile.

În fond, mafia este organizația acumulării rapide de capital. Prin urmare, ea prezintă interes pentru acele grupuri de persoane care au apucat calea îmbogățirii prin metode ilicite și necinstite. Tehnica mafiei este rafinată, metodele ei s-au adaptat timpului haotic în care trăim. Mafia a pătruns ușor la întreprinderi, la fabrici, uzine, în instituțiile financiare, prin șiretlicuri a acaparat putere politică. Oricum, cruzimea tradițională a mafiei a ajuns la formă gravă, iar șantajul a devenit metodă obișnuită de constrîngere a populației pretinselor republici ca să-i accepte samavolnicia. Cine se împotrivește mafioților, e alungat cu dîrjaua din oraș, din întreprindere (în presă găsim multe semnale de acest fel). Cei ce opun rezistență, sînt brutalizați și înjunghiați. Așa stau lucrurile în pretinsele republici — separatiștii propun, mafioții dispun. Și toți aceștia împart între ei puterea și averea poporului.

Trebuie să recunoaștem cu toată rușinea că n-am știut să aflăm la timp ce se petrece în cele două pretinse republici de pe teritoriul Moldovei. Mafioții știu bine, că împărțirea republicii e cu neputință, dar mereu tulbură apa pentru a putea pescui.

Mă uit îndărăt spre clocotul săptămînilor trecute și nu văd nimic bun. Îmi apleac urechea la cele ce se vorbește și, afară de tumult și răcnet, nu aud nimic. De acest rău e vinovat fostul guvern. Oriunde ne-am întîlni, ne întrebăm cu toții: cum se poate întîmpla ca niște momîi care-s numai mînă și pungă, să-și facă de cap în voie? Și răspunsul îl găsim ușor, aflînd că conducătorii de la Moscova acordă separatiștilor audiență, iar despre promisiunile ce li se fac putem doar presupune. Numai avînd susținere, separatiștii pot deveni tot mai obraznici. Să nu credem că dacă sîntem albi, colonizatorii ar trebui să fie cu noi mai îngăduitori, mai blînzi.

Cuvintele despre internaționalism, prietenie, consolidare nu fac nici două parale după atîta bătaie de joc, după atîta terfelire.

Nu înțeleg deloc jocul centrului cu separatiștii din Moldova. Vrea să ne învețe minte, ca să ne iasă din cap orice gînd despre suveranitate? Cu această metodă conducerea din centru s-a dovedit a fi cum a fost dintotdeauna — goală și sonoră. După ce separatiștii au fost impuși la fapte, e puțin probabil să fie opriți. Adresarea Președintelui M. Gorbaciov către populația din Moldova nu cred să fie auzită de separatiști. Acesta deasemenea pare a fi un joc. Vom trăi și vom vedea.

Moldovenii au răbdat multe în viața lor, dar niciodată n-au fost atît de aproape de înțelegerea ființei lor pe acest pămînt. Sînt sigur că fiecare moldovean a înțeles că libertatea oricărui popor e bunul lui cel mai mare. Altfel ce preț mai are viața lui după ce și-a pierdut tot ceea ce-l face demn să mai trăiască pe acest pămînt? Și încă ceva a înțeles moldoveanul: că veneticul care la masa lui îți oferă ceapă cu apă, și cînd a venit la noi în Moldova așteaptă să i se servească (după cum i s-a servit mulți ani) fazan și șampanie, nu poate să se poarte altfel decît cum se poartă.

Nu știu cîți ani de umilire vom mai suferi. Dar oricît de mulți vor fi, să ne închipuim că această perioadă de timp va dura numai o zi. Care națiune de pe pămînt nu s-ar ridica de la mic pînă la mare cînd își vede numărate zilele vieții?

Frați cu veneticii n-am fost. Nici deacum înainte nu vom fi. Fost-am cu hunii și nu ne-am făcut huni, cu tătarii și nu ne-am făcut tătari, cu turcii și nu ne-am turcit, cu rușii și nu ne-am făcut ruși, sîntem cu rușii sovietici și nu ne vom face ruși sovietici. Deci să rămînem credincioși numelui și limbii noastre, să luptăm pentru existență.

M. GHILAS,
jurnalist emerit din R.S.S. Moldova, veteran al Marelui război pentru apărarea Patriei.

DIGEST

340 VOTURI PENTRU BORIS ELȚIN

Aflăm din hebdomadarul **«Sobesednik»**: pe culmea scării popularității se află Boris Elțin pentru personalitatea căruia au optat 340 dintre cei 492 chestionați. Urmează Anatolii Sobciak (63), Gavriil Popov (50) și Mihail Gorbaciov (10).

275 din respondenți și-au exprimat dezamăgirea față de activitatea lui Mihail Gorbaciov, 103 i-au acordat vot de neîncredere premierului Nicolai Rîjkov, sînt decepționați de Leonid Abalkin 27, Anatolii Lukianov — 23, Boris Elțin — 15.

Evenimente de primă importanță sînt considerate Declarația cu privire la suveranitatea

conserve din pește — cu 633, chibrituri — cu 11 mii lăzi convenționale, nutrețuri combinate — cu 14,4 mii tone.

În 9 luni ale anului curent furnizorii nu au livrat organizațiilor comerciale ale cooperației de consum în conformitate cu contractele încheiate mărfuri în valoare de 27,8 milioane ruble.

O situație și mai grea ne așteaptă în 1991.

VA FI ȘI LA NOI AȘA?

În S.U.A., comunică hebdomadarul **«Glasnosti»**, în 1986 erau 3,3 milioane de oameni care aveau o avere de 500 mii și mai mult. Acest grup de oameni înstăriți ce alcătuiau 1,6 la sută din populația țării posedau 4,3 trilioane de dolari, sumă care depă-

nici n-ar fi fost. În orice caz,